

INFORMACIJA O PRESJEKU ZATEČENOG STANJA U MINISTARSTVU RADA I SOCIJALNOG STARANJA NA DAN 31. OKTOBAR 2023. GODINE SA PREDLOGOM MJERA I PRIORITETA

I PRESJEK ZATEČENOG STANJA U MINISTARSTVU RADA I SOCIJALNOG STARANJA NA DAN 31. OKTOBAR 2023. GODINE SA PREDLOGOM MJERA

U nastavku je dat pregled najvažnijih elemenata analize zatečenog stanja:

DIREKTORAT ZA SOCIJALNO STARANJE I DJEČJU ZAŠTITU

1. DIREKCIJA ZA RAZVOJ USLUGA I STRUČNI NADZOR NAD USTANOVAMA SOCIJALNE I DJEČJE ZAŠTITE

Dokumenta/propisi koji su u fazi izrade ili trebaju da počnu sa izradom:

- **Strategija razvoja sistema socijalne i dječje zaštite**

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je u I kvartalu 2023. godine formiralo radnu grupu za izradu Nacrta Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite. Konsultantsku podršku za izradu ovog strateškog dokumenta u dijelu zaštite odraslih i starih lica obezbjeđuje UNDP, a u dijelu zaštite djece i mladih UNICEF. Sam proces analize postojećeg stanja sistema i prikupljanja podataka je bio složen i zahtijevao je vrijeme za prikupljanje i obradu podataka. U toku je izrada Nacrta strateškog dokumenta. Na prvi Nacrt Strategije je Ministarstvo dalo komentare koji će zahtijevati značajno unapređenje Nacrta Strategije.

U Crnoj Gori se po prvi put donosi Strategija deinstitucionalizacije za koju je rok donošenja više puta pomjeren, a ovim strateškim dokumentom će biti trasiran put za deinstitucionalizaciju, odnosno izmještanje korisnika iz rezidencijalnih ustanova u zajednicu uz ostvarivanje prava na usluge podrške za život u zajednici i u smislu prevencije smještanja novih korisnika u ustanove, te da treba jasno da se definišu strateški ciljevi i mjere kako ne bi bilo međusobnog preklapanja u između ova dva strateška dokumenta.

Rok za usvajanje Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite je III kvartal 2024. godine. Napominjemo da se Strategija razvoja sistema socijalne i dječje zaštite prije usvajanja mora dostaviti Evropskoj komisiji na mišljenje.

- **Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu**

Radna grupa za izradu Predloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu formirana je 19. decembra 2022. godine i broji 17 članova. U prethodnom periodu rađeno je na izmjenama postojećeg pravilnika, te je Zajednica opština preuzela zadatak da se u saradnji sa lokalnim samoupravama usaglasi oko pojedinih članova i u vezi sa tim dostavila predlog i izjašnjenje na izmjenju čl. 1,2,3, 8 i 9 Predloga Pravilnika. Dana 23. novembra 2023. godine zakazan je sastanak predstavnika Ministarstva rada i socijalnog staranja i predstavnice Zajednice opština koja je članica radne grupe za izradu Predloga Pravilnika na kojem će se razmotriti i pojasniti predlozi Zajednice opština. Rok za donošenje Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu planiran je za I kvartal 2023. godine.

2. DIREKCIJA ZA ZAŠTITU DJECE I MLADIH

Dokumenta u fazi izrade:

- **Zakon o psihološkoj djelatnosti** – završetak planiran za prvi kvartal 2024.

Planiran je završetak dokumenta do kraja ove godine, ali kasni zbog usaglašavanja sa Ministarstvom pravde i Zakonodavstvom.

Zakon o psihološkoj djelatnosti treba da uredi oblast psihološke djelatnosti u Crnoj Gori. Zakon treba da uredi probleme koje se pojavljuju u praksi, a odnose se na dosadašnju praksu obavljanja psihološke djelatnosti od strane lica koja nemaju adekvatnu kvalifikaciju.

Dosadašnjom praksom su oštećeni korisnici koji nijesu dobijali adekvatne usluge a posledice neadekvatne zaštite mentalnog zdravlja odražavaju se na mentalno zdravlje stanovništva. Takođe su ovom praksom oštećeni i psiholozi koji nijesu mogli da dobiju posao u svojoj struci jer su njihova radna mjesta pokrivala lica koja nijesu imala adekvatnu stručnu spremu.

Posledice kako po pojedinca, tako i na kompletno društvo bi vremenom postajale sve veće što bi se odrazilo i na troškove koje je neophodno izdvojiti iz budžeta za potrebe zdravstvene zaštite. Usvajanjem zakona korisnici će dobijati blagovremenu i adekvatnu stručnu podršku u oblasti mentalnog zdravlja, što će spriječiti uvećanje troškova liječenja.

- **Strategija deinstitucionalizacije u Crnoj Gori 2024-2028** – završetak planiran za treći kvartal 2024.

Planiran je završetak za drugi kvartal 2024, ali je zbog usaglašavanja sa konsultantima, Evropskom komisijom, kao i Strategijom razvoja sistema socijalne i dječje zaštite 2024-2028 realno da bude usvojen istovremeno sa Strategijom razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u trećem kvartalu 2024. godine.

Izradom **Strategije deinstitucionalizacije u Crnoj Gori za period od 2024. do 2028.** godine Vlada Crne Gore nastoji da unaprijedi prava najugroženije djece, mladih, odraslih i starijih u Crnoj Gori koji žive u velikim rezidencijalnim institucijama. Takođe, primjenom mjera Strategije deinstitucionalizacije Crna Gora će unaprijediti pružanje podrške biološkim porodicama u cilju preveniranja izdvajanja djece iz njihovih bioloških porodica i smještanja djece i mladih u velike rezidencijalne institucije, ubrzati proces deinstitucionalizacije i obezbijediti da djeca, mladi, odrasli i stariji žive u najmanje restriktivnom okruženju uz podršku i usluge koje se pružaju u okviru porodice i zajednice.

- **Strategija prevencije i zaštitu djece od nasilja 2024-2028** - završetak planiran za treći kvartal 2024.

Strategija prevencije i zaštitu djece od nasilja 2024-2028 će se primjenjivati se na svu djecu uzrasta 0-18 godina, bez obzira na rod, državljanstvo, nivo funkcionalnih sposobnosti, seksualnu orijentaciju ili druge lične karakteristike.

Sveobuhvatna vizija Strategije je stvaranje okruženja bez nasilja i srećnijeg djetinjstva za svu djecu u Crnoj Gori. Strategija svoju viziju projektuje na budućnost, ali će se zasnivati na sadašnjem stanju u zemlji.

Opšti cilj Nacionalnog strateškog okvira za prevenciju i zaštitu djece od nasilja u Crnoj Gori 2024-2028 jeste ojačati ulogu nacionalnog sistema u okviru multidisciplinarnog odgovora u: prevenciji nasilja i zaštiti fizičkog

i mentalnog zdravlja djece koja su izložena nasilju ili su u riziku od nasilja; pružanju njege i usluga za djecu žrtve nasilja i ublažavanju zdravstvenih i drugih negativnih posljedica nasilja.

Specifični ciljevi Strategije će biti usmjereni na unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira, pravosudnog sistema, društvenih normi, razvijanje životnih vještina i otpornosti kod djece kao i kreiranje sistema za monitoring i evaluaciju.

3. DIREKCIJA ZA ZAŠTITU ODRASLIH I STARIH LICA

- **Predlog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti.**

Rok za izradu je IV- kvartal po Programu rada Vlade.

Predlog zakona nije urađen zbog rotacije rukovodnog i službeničkog kadra na operativnom nivou.

Predlogom Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti planirano je unapređenje kvaliteta života pojedinaca i porodice na način što će se unaprijediti materijalna davanja i usluge u oblasti socijalne i dječje 45 zaštite. Takođe, unaprijediće se postupak licenciranja pružalaca usluga i licenciranja stručnih radnika, kao i postupak akreditacije programa obuke, što će unaprijediti sistem kvaliteta u socijalnoj i dječjoj zaštiti.

4. DIREKCIJA ZA ZAŠTITU OD RODNO ZASNOVANOG NASILJA I NASILJA U PORODICI

Nacionalni plan za implementaciju Istanbulske konvencije usvojen je na Vladi 6. jula 2023. godine. Nacionalni izvještaj u vezi sa Prvim tematskim Upitnikom o sprovođenju Istanbulske Konvencije poslat je 24. oktobra 2023. godine Savjetu Evrope.

Izvještaj o Sprovođenju Nacionalnog plana za impementaciju Istanbulske konvencije prebačen je za IV kvartal 2024. godine. Za navedeno smo dobili saglasnost Gneralnog sekretarijata Vlade. Podzakonski akti koji su povezani sa ovom oblašću se ne mogu promijeniti dok se ne promijeni Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

5. DIREKCIJA ZA ZAŠTITU RIZIČNIH GRUPA

- **Zakon o jedinstvenom vještačenju invaliditeta**

Ministarstvo rada i socijalnog staranja sprovodi strukturnu reformu sistema vještačenja invaliditeta uz tehničku podršku UNDP, a koju je finansijski podržala Delegacija EU. Ključni partneri u ovoj važnoj reformi su organizacije osoba sa invaliditetom koje su uključene u svaki segment njene realizacije.

Opšti cilj je cjelokupna reforma nacionalnog sistema vještačenja invaliditeta radi uspostavljanja pravednijeg, ravnopravnijeg i lakšeg pristupa pravima na sve vrste materijalnih davanja i usluga za osobe s invaliditetom, u skladu s nacionalnim pozitivnim zakonodavstvom i ratifikovanom UN Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom.

Cilj reforme je razvijanje novog zakonskog okvira i jedinstvenih kriterijuma za procjenu invaliditeta i utvrđivanje statusa lica sa invaliditetom koji će biti zasnovani na modelu ljudskih prava, kao i osnivanje jedinstvenog specijalizovanog tijela za procjenu i utvrđivanje invaliditeta.

Projekat je prepoznat Programom ekonomskih reformi za period 2021 -2023 prepoznat kao prioritetan.

Pripremljen je predlog nacrta Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta kao i nacrt jedinstvene metodologije za vještačenje invaliditeta. Zakon je bio predmet javne rasprave u decembru 2022. a trenutno se nalazi u proceduri usaglašavanja sa Sekretarijatom za zakonodavstvo (od jula 2023. godine), nakon čega se Zakon šalje Briselu na mišljenje.

Vlada je usvojila i odluku o opredjeljivanju prostorija za potrebe budućeg Zavoda za vještačenje invaliditeta. U toku je priprema odluke kojom će se formalizovati Zaključak Vlade, nakon čega će se pristupiti rekonstrukciji i opremanju prostorija za rad buduće ustanove.

Nakon usvajanja Zakona, predviđan je izrada i usvajanje potrebnih podzakonskih akata uključujući Uredbu o jedinstvenom metodologiji vještačenja invaliditeta, usaglašavanje brojnih zakona uključujući Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti, Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, Zakon o PIO, itd. sa novim Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta. Pored toga, u okviru ovog projekta predviđena i izgradnja kapaciteta samih zaposlenih kako u različitim resorima, tako i u budućoj specijalizovanoj ustanovi, za primjenu nove metodologije i tranziciju sa medicinskog modela pristupa invaliditetu na model zasnovan na ljudskim pravima.

Projektom je predviđen i razvijanje sofisticiranog informacionog sistema Zavoda za vještačenje invaliditeta. Sistem će pored podrške radu samim zaposlenim u instituciji, omogućiti i generisanje prvog nacionalnog registra lica sa invaliditetom u Crnoj Gori.

Delegacija EU je podržala implementaciju ove reforme u iznosu od 1 milion eura. Od oktobra 2020. godine do danas utrošeno je približno 350 hiljada eura. Vjerujemo da će ovaj iznos biti dovoljan za uspostavljanje novog pravednijeg sistema, čije će funkcionisanje potom biti finansirano iz budžeta Crne Gore. Na osnovu analiza troškova postojećeg sistema, procjena da će troškovi novog sistema biti manji od troškova sadašnjeg.

- **Zakon o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom**

Pripremljen je predlog nacrta Zakona o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom koji će nakon usvajanja od strane radne grupe biti poslat na javnu raspravu.

5. DIREKCIJA ZA DRUGOSTEPENI POSTUPAK U SOCIJALNOJ I DJEČOJ ZAŠTITI

Naziv ustanove	Dodatak za djecu	Dodatak za njegu i pomoć	Lična invalidnina	Materijalno obezbeđenje
	Broj predmeta	Broj predmeta	Broj predmeta	Broj predmeta
CSR Bar		12	1	
CSR Berane		2		1
CSR Bijelo Polje	2	25	2	9
CSR Cetinje		1		
CSR Danilovgrad		18	5	
CSR Herceg Novi		7	3	
CSR Mojkovac				2
CSR Nikšić		6	3	
CSR Plav		4		3
CSR Pljevlja		14	1	2
CSR Podgorica		17	9	3
CSR Rožaje				3
PJ Andrijevica		5		
PJ Budva			1	
PJ Golubovci		3	1	
PJ Gusinje		5	1	
PJ Kolašin		5		
PJ Petnjica		3		
PJ Tuzi		6	2	
PJ Ulcinj		16	4	
Total	2	149	33	23

Naziv ustanove	Dodatak za djecu	Dodatak za njegu i pomoć	Lična invalidnina	Materijalno obezbeđenje
	Broj žalbi	Broj žalbi	Broj žalbi	Broj žalbi
CSR Bar		9	6	
CSR Berane		13	2	4
CSR Bijelo Polje	1	51	14	15
CSR Cetinje		8	3	1
CSR Danilovgrad		10	3	1
CSR Herceg Novi		7	8	
CSR Mojkovac		3	1	2
CSR Nikšić	1	26	21	14
CSR Plav		15	1	1
CSR Pljevlja		13	3	3
CSR Podgorica		134	78	5
CSR Rožaje	2	291	15	12
PJ Andrijevica				2
PJ Budva		6		
PJ Golubovci		1	4	1
PJ Gusinje		7	1	3
PJ Kolašin	1	4	2	3
PJ Petnjica		3		
PJ Tivat			1	1
PJ Tuzi		9	8	1
PJ Ulcinj		8	4	1
Total	5	618	175	70

DIREKTORAT ZA RAD

1. DIREKCIJA ZA RADNE ODNOSI

Donijeti propisi:

- Ministarstvo rada i socijalnog staranja je u decembru 2022. godine, kroz socijalni dijalog sa reprezentativnim organizacijama sindikata (Savez sindikata Crne Gore i Unija slobodnih sindikata Crne Gore) i reprezentativnog udruženja poslodavaca (Unija poslodavaca Crne Gore) zaključilo **Opšti kolektivni ugovor ("Sl.list CG", br 150/22)**;
- Na osnovu Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova donijeta je **Uredbu o broju miritelja i arbitara i visini nagrade za rad i naknade troškova u postupku mirnog rješavanja radnih sporova ("Službeni list CG" broj 75/23)**;
- Na osnovu Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova donijet je **Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita za dobijanje licence za rad miritelja, odnosno arbitra, kao i obrascu licence za rad ("Službeni list CG" broj 74/23)**.

U toku:

- Rad radna grupe za izradu za izradu **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu** već nekoliko mjeseci je u zastoju iz razloga što je Vlada bila u tehnikom mandatu. Osnovni razlog za donošenje izmjena i dopuna zakona jeste usaglašavanje Zakona o radu sa Direktivom EU 2019/1158 o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i staratelja i Direktivom EU 2019/1152 o transparentnosti i predvidivim radnim uslovima, kao i definisanja odredbi kojima bi se uredio rad na daljinu shodno Evropskom okvirnom sporazumu o radu na daljinu. U procesu konsultacija aktivno učestvuju predstavnici svih reprezentativnih socijalnih partnera i predlog za izmjene i dopune Zakona o radu će biti rezultat kompromisa i konsenzusa sa socijalnim partnerima. Osim usaglašavanja sa evropskom pravnom tekovinom, proces konsultacija se vrši i na osnovu predloga socijalnih partnera sa ciljem poboljšanja primjene Zakona o radu u praksi.
- U skupštinskoj proceduri od marta 2023. godine nalazi se **Konvencija Međunarodne organizacije rada o ukidanju nasilja i uznemirvanja broj 190**;
- **Pokrenut je postupak za sprovođenje izbora novih miritelja i arbitara.** Pripremljena su rješenja o imenovanju **Komisije za izdavanje i oduzimanje licence za rad miriteljima i arbitrima** koju čine 3 sudije (Osnovni, Viši i Vrhovni sud) i sekretar komisije koji je predstavnik ministarstva, kao i rješenje o imenovanju **Komisije za izbor i razrješenje miritelja i arbitara** koju čine po 2 predstavnika Vlade, poslodavaca, sindikata, jedan predstavnik Agencije za mirno rješavanje radnih sporova i sekretar komisije koji je predstavnik ministarstva.
- Priprema Izvještaja o primjeni Deklaracije Međunarodne organizacije rada o fundamentalnim principima i pravima na radu iz 1998.
- Priprema Ad hoc izvještaja Savjetu Evrope o primjeni Izmijenjene Evropske socijalne povelje za 2023 godinu.
- Priprema Izvještaja o primjeni potvrđenih konvencija Međunarodne organizacije rada za 2023.
- Izrada novog Program dostojanstvenog rada 2024-2027.

Neplaćena potraživanja bivših zaposlenih:

- Ministarstvu rada i socijalnog staranja u prethodnom periodu obratili su se bivši radnici privrednih društava koja su bila u vlasništvu države.
- Predstavnica **bivših radnika Kombinata aluminijuma Podgorica**, obratila se na temu neostvarenog prava na beneficirani radni staž, odnosno staž osiguranja sa uvećanim trajanjem. U tom pogledu, Ministarstvo je sa bivšim radnicima Kombinata aluminijuma Podgorica, **njih 124**, zaključilo Sporazum o regulisanju staža osiguranja sa uvećanim trajanjem, kojim se istima priznalo pravo na povezivanje staža, a sve u cilju ostvarivanja prava na penziju. Za tu namjenu, bilo je potrebno izdvojiti sredstva u iznosu od **1,525.676,12€**. **Navedena aktivnost je realizovana.**
- Takođe, **15 radnika Kombinata aluminijuma Podgorica** se obratilo sa zahtjevom za isplatu neisplaćenih otpremnina, utvrđenih na osnovu podataka o starosti i iznosu otpremnine **po socijalnom programu Menadžmenta AD KAP-a iz 2013. godine, na dan raskida radnog odnosa zaposlenih AD Kombinata aluminijuma Podgorica u stečaju za 2013. godinu**, koji su napustili AD Kombinat aluminijuma Podgorica u stečaju, **stekli uslove za penziju, a nijesu dobili otpremnine.** Za te namjene bilo je neophodno izdvojiti sredstva u iznosu od **203.000,00€**. **Navedena aktivnost je realizovana.**

- Predstavnik **bivših radnika Fabrike elektroda "Piva" AD Plužine**, obratio se sa zahtjevom za rješenje neisplaćenih zarada nekadašnjih radnika kao i penzionera Fabrike elektroda „Piva“ AD Plužine. Tim povodom, utvrđeno je da je **potraživanje osnovano i to na osnovu podataka o neisplaćenim neto zaradama bivših radnika FEP-a AD Plužine, koje je obradila bivša finansijska direktorica, na osnovu priznatih potraživanja od strane Privrednog suda u Podgorici, po stečajnom postupku br. 18/15 od 15.03.2015. godine.** U tom pogledu, na Vladi je usvojen Zaključak da se tražena dugovanja isplate u tri rate. Stoga, **prva rata** realizovana je u maju mjesecu tekuće godine u iznosu od **348.700,30€**. **Druga rata** u iznosu od **355.536,50€** poslata je Ministarstvu finansija na realizaciju početkom oktobra ove godine, dok je **treća rata** u fazi pripreme i za istu je potrebno izdvojiti sredstva u iznosu od **356.868,30€**.
- Predstavnica **88 penzionera Kombinata aluminijuma Podgorica obratila se na temu pogrešno obračunatih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, tačnije njihovim odlaskom u penziju 2005. godine nijesu im uplaćeni doprinosi za noćni rad što se reflektovalo na umanjeni iznos penzije.** O navedenom postoje presude u korist bivših radnika. Za potrebe realizacije ove aktivnosti bilo je potrebno izdvojiti **1.151,463.29** eura iz tekuće budžetske rezerve, o čemu smo dobili mišljenje Ministarstva finansija da nema obezbjeđenih sredstava u tekućoj budžetskoj rezervi u naznačenom iznosu.

Ostalo:

- Redovno davanje mišljenja o primjeni **Zakona o radu, Zakona o štrajku, Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova, Zakona o reprezentativnosti sindikata, Zakona o zabrani zlostavljanja na radu, Zakona o Fondu rada, Zakona o Socijalnom savjetu, Zakona o zaštiti zaposlenih građana Crne Gore na radu u inostranstvu i Zakona o volonterskom radu.**
- **Kontinuirano vođenje registara:** sindikalnih organizacija, reprezentativnih sindiklanih organizacija, socijalnih savjeta, registar kolektivnih ugovora i agencija za privremeno ustupanje zaposlenih.
- **Sprovođenje drugostepenog upravnog postupka po izjavljenim žalbama na akte Inspekcije rada i Fonda rada.**

2. DIREKCIJA ZA POSLOVE ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU

- Na sjednici Vlade Crne Gore 22.12.2022. godine, usvojena je Strategija za unapređenje zaštite i zdravlja na radu 2022-2027. godine sa Akcionim planom implementacije za 2023. godinu.

Strateški cilj Strategije za unapređenje zaštite i zdravlja na radu jeste djelovanje na svim nivoima u procesu rada, koji bi obuhvatio humani, socijalni i ekonomski segment kao jednu cjelinu, sa krajnjim rezultatom obezbjeđivanja sigurnog i zdravog radnog mjesta za sve zaposlene.

Trenutno stanje: Realizuju se aktivnosti iz Akcionog plana za 2023. godinu, aktivnosti na pripremi Izvještaja koji će u realno vrijeme biti dostavljen Vladi CG, kao i formiranje tima za izradu Akcionog plana za 2024. godinu.

- o Izrada Priručnika za polaganje stručnog ispita za lica koja se bave poslovima zaštite i zdravlja na radu (radna grupa sastavljena od predstavnika relevantnih institucija koje imaju nadležnosti iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, Uprava za inspeksijske poslove, Predstavnicima NVO/Udruženje zaštite na radu, Socijalni partneri), je u fazi davanja komentara na pripremljeni tekst draft Priručnika, isti se očekuju u nedjelji između 20-24.11.2023. godine, nakon čega će radna grupa,

shodno Akcionom planu za 2023. godinu, organizovati radionicu na kojoj će se razmatrati svi komentari i pripremiti finalni tekst Priručnika);

- Objavljivanje Konkursa za najbolju fotografiju na temu zaštite i zdravlja na radu - osnovne škole (u toku su konsultacije sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija, o sadržaju konkursa. Obezbeđena su sredstva za ovu aktivnost u iznosu od 1.000 eura, koje ćemo iskoristiti za nagrade najboljim crtežima kao i štampanje kalendara sa 12 najboljih radova i upriličiti koktel povodom dodjele, uz podršku medija);
- Priprema se podloga za pripremu izvještaja o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu;
- Istraživanje i analiza novih aktivnosti za Akcioni plan 2024. godine.

- **Odobren projekat SOCIEUX+ (Ekspertiza EU o socijalnoj zaštiti, radu i zapošljavanju)**

Opšti cilj: Jačanje institucionalnih kapaciteta.

- Specifični cilj: Podržati jačanje kapaciteta koordinatora za zaštitu i zdravlje na radu (u fazi izrade projekta i u fazi izvođenja radova) za sprečavanje nesreća na gradilištima;
- Očekivani rezultat: Izrađen priručnik za obuku koordinatora za zaštitu i zdravlje na radu (u fazi izrade projekta i u fazi izvođenja radova), kojom će rukovoditi zaposlene iz Direkcije za poslove zaštite i zdravlja na radu.

Trenutno stanje: Obavješteni smo o novom ekspertu kojeg je angažovao SOCIEUX+ tim, sa kojim ćemo dogovoriti dinamiku rada.

- **Ministarstvo rada i socijalnog staranja sprovodi uz podršku Međunarodne organizacije rada projekat "Unapređenje institucionalnog okvira zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori", u vrijednosti od 40.000 eura. Projekat se sastoji od tri komponente:**

- Analizu stanja institucionalnog okvira, odnosno analizu stanja u smislu nadležnosti u vršenju poslova zaštite i zdravlja na radu u Crnoj Gori i poslova koji su usko vezani za ovu oblast;
- Analizu stanja kada su u pitanju kapaciteti nosilaca nadležnosti iz oblasti zaštite i zdravlja na radu;
- Analiza uvođenja elektronskog prijavljivanja povreda na radu i izrada softvera u te svrhe. Sastavni dio softvera bio bi registar povreda na radu u koji bi se „slivale” prijavljene povrede.

Trenutno stanje: Dio aktivnosti koje su trebale biti realizovane, neophodno je dodatno ispratiti sa predstavnicima MORa u CG.

- **Projekti: IPA 2020 i priprema za IPA III - OP za 2024**

Trenutno stanje: IPA 2020 počinje sa realizacijom aktivnosti koje uključuju nadležnosti poslova zaštite i zdravlja na radu, o kojima će nosioci projekta obavjestiti blagovremeno. IPA III radi se na OP za 2024. godine, i u toku je realizacija obuka za službenike koji će pratiti ovaj program.

- **Nastavak bilateralne saradnje Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore i Ministarstva rada i socijalne politike Republike Severne Makedonije.**

Trenutno stanje: Razmatranje mogućnosti za potpisivanje novog Memoranduma o saradnji sa akcentom na zaštitu i zdravlje na radu (isteklo važenje prethodnog memoranduma koji je potpisan 2015. godine).

- **Organizovanje polaganja stručnog ispita za lica koja se bave poslovima zaštite i zdravlja na radu**

Trenutno stanje: Utvrđen ispitni rok za 23.11.2023. godine sa početkom u 15 časova.

- **Organizovanje polaganja stručnog ispita za koordinate za zaštitu i zdravlje na radu u fazi izrade projekta i koordinate za zaštitu i zdravlja na radu u fazi izvođenja radova**

Trenutno stanje: Utvrđen ispitni rok za 14.12.2023. godine, sa početkom u 15 časova.

- Utvrđivanje ispunjenosti uslova kod ovlašćenih organizacija koje se bave poslovima zaštite i zdravlja na radu i vršenje stručnog nadzora nad njihovim radom.

Trenutno stanje: Kontinuirano, shodno utvrđenom planu nadzora i isticanju dobijenih ovlašćenja.

- *Vođenje evidencije o broju prijavljenih povreda na radu.*

Trenutno stanje: Kontinuirano.

NAPOMENA: Direkcija za poslove zaštite i zdravlja na radu u normativnom smislu nema obaveza koje trenutno realizuje i koje treba realizovati, imajući u vidu da su sve obaveze realizovane i svi relevantni celex-i prenijeti u Zakon o zaštiti i zdravlju na radu i podzakonske akte koji su donijeti na osnovu njega (preko 50 podzakonskih akata).

DIREKTORAT ZA PRISTUP TRŽIŠTU RADA

U Direktoratu za pristup tržištu rada obavljaju se poslovi koji se odnose na: analizu, kreiranje i utvrđivanje politike pristupa tržištu rada; pripremu, i praćenje propisa iz oblasti posredovanja pri zapošljavanju i prava za vrijeme nezaposlenosti, iz oblasti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom, kao i iz oblasti kojima se uređuje priznavanje profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija; davanje stručnih mišljenja u vezi primjene zakona; sprovođenje postupka za izdavanje dozvola za rad agencijama za zapošljavanje; izradu, sprovođenje, praćenje i izvještavanje nacionalne politike razvoja zapošljavanja i tržišta rada u skladu sa preporukama i smjernicama EU; izradu analiza, izvještaja i informacija iz oblasti tržišta rada i zapošljavanja; praćenje i razvijanje indikatora ostvarivanja politike tržišta rada; horizontalnu komunikaciju u vezi sa uticajem drugih resornih politika na tržište rada i zapošljavanje, sa posebnim akcentom na demografiju; koordiniranje postupka priznavanja profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija; drugostepeni upravni postupak u ostvarivanju prava za vrijeme nezaposlenosti kao i profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom; pripremu predloga za utvrđivanje godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca (godišnja kvota).

Kadrovski okvir:

- Direkcija za pristup tržištu rada -broj sistematizovanih radnih mjesta 4– popunjeno 4
- Direkcija za razvoj politika tržišta rada - broj sistematizovanih radnih mjesta 7– popunjeno 5 od kojih 1 obavlja poslove u drugom Direktoratu.

Normativni okvir:

- Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom
- Zakon o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija
- Uredba o kriterijumima i postupku za utvrđivanje godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca
- Odluka o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2024. godinu

Strateški okvir:

- Nacionalna strategija zapošljavanja
- Izvještaji o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja

Realizovane aktivnosti

Normativni okvir:

- **Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za doktore medicine, doktore stomatologije i arhitekta u kontekstu Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini**

U okviru Berlinskog procesa, jedan od potpisanih sporazuma je i Sporazum o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za doktore medicine, doktore stomatologije i arhitekta u kontekstu Centralnoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini, koji je potpisan u novembru 2022. godine. Ministarstvo rada i socijalnog staranja je tokom prvog kvartala 2023. godine sprovelo sve procedure pripreme Predloga zakona o potvrđivanju navedenog sporazuma radi upućivanja Vladi, nakon čega je Vlada utvrdila Predlog istog. Predlog zakona je razmatran u Skupštini Crne Gore, koja ga je i usvojila početkom aprila tekuće godine. Međutim, navedeni zakon nije objavljen u „Službenom listu Crne Gore“, jer nije potpisan Ukaz o njegovom proglašenju od strane predsjednika Crne Gore.

- **Odluka o izmjeni Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2023. godinu**

Imajući u vidu potrebe tržišta rada i iskorišćenost kvote dozvola za pojedine namjene, a radi omogućavanja nesmetanog poslovanja privrednih subjekata, Ministarstvo rada i socijalnog staranja je Vladi Crne Gore predložilo povećanje broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2023. godinu, tako da umjesto broja od 21.454 dozvola, godišnja kvota za 2023. godinu iznosi 27.454, što znači povećanje za 6.000 dozvola.

S tim u vezi, Vlada Crne Gore na sjednici održanoj 16. novembra 2023. godine donijela je Odluku o izmjeni Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2023. godinu.

- **Odluka o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2024. godinu**

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je formiralo radnu grupu za izradu Predloga odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2024. godinu. Izrada navedenog predloga odluke je u toku.

Vlada Crne Gore, u skladu sa stanjem i kretanjem na tržištu rada, utvrđuje godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca-godišnju kvotu najkasnije do 30. novembra tekuće, za narednu godinu.

Strateški okvir:

- **Godišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2022. godinu**

Aktivnosti koje su u toku

- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;

- Plan implementacije programa „Garancija za mlade“;
- Predlog Akcionog plana zapošljavanja za 2024. godinu, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2023. godinu.

Buduće aktivnosti

Normativni okvir:

- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti**

Ministarstvo rada i socijalnog staranja formiralo je radnu grupu za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, koje su planirane zbog implementacije programa „Garancija za mlade“, kao i digitalizacije Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Sagledaće se i mogućnost izmjene odredbi kojima se utvrđuje visina novčane naknade za nezaposlena lica, njeno trajanje, kao i odredbi kojima se propisuje način realizacije programa aktivne politike zapošljavanja kroz postupak javnih nabavki.

- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija**

Ministarstvo rada i socijalnog staranja će formirati radnu grupu za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija. Izmjene i dopune ovog zakona su potrebne u cilju transponovanja Direktive EU 2018/958 o ispitivanju proporcionalnosti prije donošenja novih propisa kojima se regulišu profesije.

- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom**

U narednom periodu potrebno je pristupiti izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom. Izmjene i dopune važećih zakonskih odredbi neophodne su u dijelu koji se odnosi na ostvarivanje prava na subvencije zarade lica sa invaliditetom, kao prava koje ostvaruju njihovi poslodavci kod Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom u ZZZCG, jer je potrebno na drugačiji način utvrditi vremensko trajanje i visinu subvencije. Nedostatak sredstava za ove namjene koji je sve više izražen, kao i sumnje na moguće zloupotrebe u procesu zapošljavanja lica sa invaliditetom i ostvarivanja prava na subvencije, ukazuju na hitnost izmjena i dopuna važećih zakonskih rješenja.

- **Predlog odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2025. godinu**

Ministarstvo rada i socijalnog staranja će formirati radnu grupu za izradu Predloga odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2025. godinu.

Strateški okvir:

- Usvajanje Plana za implementaciju programa „Garancija za mlade“
- Usvajanje Akcionog plana zapošljavanja za 2024. godinu, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2023. godinu.

Pregovaračka poglavlja:

Zaposleni iz Direktorata učestvuju u sljedećim pregovaračkim poglavljima:

2 - Sloboda kretanja radnika

3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga

19 - Socijalna politika i zapošljavanje

DIREKTORAT ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE I BORAČKU I INVALIDSKU ZAŠTITU

- Potpisan Sporazum između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju. Vlada Crne Gore je, na sjednici od 1. juna 2023. godine, utvrdila Predlog Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju, nakon čega je upućen Skupštini Crne Gore radi stavljanja u proceduru.
- Usaglašeni dvojezični obrasci za primjenu Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju za oblast penzijskog i invalidskog osiguranja.
- Održani razgovori između delegacija Crne Gore i Republike Srbije, na nivou organa za vezu, o pitanjima koja se odnose na sprovođenje Sporazuma o socijalnom osiguranju između Crne Gore i Republike Srbije, u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja.
- Usaglašene izmjene dvojezičnih obrazaca za primjenu Sporazuma između Crne Gore i Republike Srbije o socijalnom osiguranju.
- Održani razgovori između delegacija Crne Gore i Republike Slovenije, na nivou organa za vezu, o pitanjima koja se odnose na sprovođenje Sporazuma o socijalnom osiguranju između Crne Gore i Republike Slovenije, u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja;
- Usaglašene izmjene dvojezičnih obrazaca za primjenu Sporazuma između Crne Gore i Republike Slovenije o socijalnom osiguranju.
- Održani razgovori između delegacija Crne Gore i Republike Hrvatske, na nivou organa za vezu, o pitanjima koja se odnose na sprovođenje Sporazuma o socijalnom osiguranju između Crne Gore i Republike Hrvatske, u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja;
- Usaglašene izmjene dvojezičnih obrazaca za primjenu Sporazuma između Crne Gore i Republike Hrvatske o socijalnom osiguranju.
- Pokrenuta inicijativa za zaključivanje Sporazuma između Crne Gore i Kraljevine Švedske o socijalnom osiguranju.
- Ministarstvu vanjskih poslova upućeni dopisi kojima se, u odnosu na preporuke iz Izvještaja o napretku za Crnu Goru za 2023. godinu, za Poglavlje 2: Sloboda kretanja radnika (Klaster 2: Unutrašnje tržište), zahtijeva od Crne Gore da nastavi pregovore o bilateralnim sporazumima u vezi sa koordinacijom sistema socijalne sigurnosti, uključujući države članice EU i druge države u procesu proširenja, sugerirajući da se inicira zaključivanje sporazuma o socijalnom osiguranju sa Portugalom, Maltom, Grčkom, Kiprom i Španijom, kako bi se ojačala ugovorno-pravna osnova između dvije države i zaštitili interesi državljan.
- Potpisan Predugovor za isporuku jagnječeg mesa penzionerima za 2023. godinu.

Upravni postupak

- **U oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja** izvršena je reviziju 1090 rješenja. Na 1062 rješenja data je saglasnost, 8 rješenja je poništeno, 1 rješenje je izmijenjeno, a u 19 predmeta je meritorno odlučeno.
- U postupku po žalbi donijeto je 378 rješenja, od kojih je 139 rješenja prvostepenog organa poništeno, žalba odbijena na 194 rješenja, u 42 predmeta je meritorno odlučeno dok je u 3 žalbe zbog ćutanja administracije prvostepenom organu naloženo da donese rješenje.
- Upravni sud Crne Gore dostavio je 47 presuda. U 28 predmeta se tužba odbija, u 16 predmeta je poništeno rješenje ovog organa, a u 3 predmeta je postupak obustavljen.
- Vrhovni sud je donio 14 presuda, u 12 predmeta se odbija zahtjev zapreispitivanje odluke/presude Upravnog suda, a u 2 predmeta je poništena odluka Upravnog suda.
- Drugostepena invalidska komisija zasjedala je 25 puta i obradila 790 predmeta.
- Upravnom sudu je dostavljeno 65 odgovora na tužbu.
- Vrhovnom sudu dostavljena su 22 predmeta.
- **U oblasti boračke i invalidske zaštite**, u postupku revizije u radu je bilo 28 predmeta.
- U tekućoj godini pred Ljekarskom komisijom koja daje nalaz i mišljenje organu koji u prvom stepenu rješava o pravima po Zakonu o boračkoj i invalidskoj zaštiti ukupno je obrađeno 27 predmeta.
- Ljekarska komisija koja daje nalaz i mišljenje organu koji u drugom stepenu rješava o pravima po ovom zakonu, ukupno je obradila 21 predmet.
- Održana dva sastanka sa predstavnicima ambasade Savezne Republike Njemačke u Crnoj Gori, u vezi sa zahtjevom za ekshumaciju i relokaciju njemačkih vojnika iz I i II svjetskog rata.
- Donijeta Odluka o usklađivanju mjesečnih novčanih primanja korisnika prava iz boračke i invalidske zaštite broj 01-127/23-771/3 od 06.02.2023. godine ("Službeni list Crne Gore" broj 15/23), kojom su usklađena prava korisnika od 1. januara 2023. godine za 4,8%.
- Donijeta Odluka o usklađivanju mjesečnih novčanih primanja korisnika prava iz boračke i invalidske zaštite broj 01-127/23-4361/1 od 03.08.2023. godine ("Službeni list Crne Gore" broj 79/23), kojom su usklađena prava korisnika od 1. jula 2023 godine za 5,92 %.
- Subvencioniranje za utrošenu električnu energiju od 40% od utrošene električne energije domaćinstva trenutno koristi 171 korisnik materijalnog obezbjeđenja boraca.

DIREKTORAT ZA EVROPSKE INTEGRACIJE, EU FONDOVE I MEĐUNARODNU SARADNJU

Direkcija za programiranje i implementaciju EU fondova

1) Presjek stanja:

Direkcija za programiranje i implementaciju EU fondova je tokom 2023. godine u kontinuitetu sprovodila aktivnosti za koje je zadužena kao jedinica u Ministarstvu rada i socijalnog staranja odgovorna za pripremu, upravljanje, sprovođenje i praćenje programa i projekata koji se finansiraju iz sredstava Evropske unije, prvenstveno Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA), iz oblasti zapošljavanja i socijalne politike.

Kada je u pitanju IPA II finansijska perspektiva (2014-2020) najveći dio aktivnosti Direkcije se odnosi na Jednogodišnji Akcioni program za Crnu Goru za 2020. godinu „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu – zapošljavanje i socijalna inkluzija“ vrijedan 7,7 miliona EUR. U okviru ovog programa ugovorene su i sprovode se četiri tenderske procedure: jedan ugovor o uslugama Tehničke podrške, jedan ugovor o

bratimljenju (tvining ugovor), dva ugovora o nabavci opreme za ZZZCG u okviru iste akcije, jedna grant šema u okviru koje su potpisana 24 grant ugovora. Ukupna vrijednost ugovorenih projekata iznosi 5,345,340,40 miliona eura i svi su ugovoreni do 28. avgusta 2023.godine.

Mjere i aktivnosti u okviru Programa se odnose na:

- Podršku MRSS i drugim korisničkim institucijama (ZZZCG, CzSR, Zavod za socijalnu i dječju zaštitu, Inspekcija rada) u pripremi programskih dokumenata za IPA III finansijsku perspektivu, praćenju sektorskih strateških dokumenata, neaktivnosti na tržištu rada, izradi zakonodavnog okvira za uspostavljanje socijalne ekonomije u CG, podršku u uspostavljanju mehanizma za praćenje implementacije Zakona o radu i Zakona o zaštiti zdravlju na radu, podršku u pripremi Nacionalnog akcionog plana za Garanciju za djecu do 2030. godine, podršku grant korisnicima itd. (Ugovor o uslugama - Tehnička pomoć korisničkim institucijama i grant korisnicima);
- Unapređenje kvaliteta, efikasnosti i efektivnosti usluga ZZZCG u skladu sa standardima EU i najboljom međunarodnom praksom (Tvining ugovor – Jačanje kapaciteta ZZZCG u pogledu implementacije mjera APZ-a, budućeg učešća u Evropskom socijalnom fondu i olakšavanje mobilnosti radne snage);
- Unapređenje IT infrastrukture i novi informacioni sistem ZZZCG (dva ugovora o nabavci opreme za ZZZCG);
- Dalji razvoj i promocija usluga socijalne i dječje zaštite na lokalnom nivou, podršku lokalnim partnerstvima za zapošljavanje koje imaju za cilj izgradnju kapaciteta lokalnih aktera za podsticanje zapošljavanja nezaposlenih lica sa fokusom na ranjive kategorije, podršku razvoju socijalnog preduzetništva u Crnoj Gori (Grant šema – Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu);

Tokom 2022. i 2023. godine započete su aktivnosti programiranja IPA III finansijske perspektive (2024-2027) za sektor zapošljavanja i socijalne inkluzije kojim koordinira MRSS. Revidiran je nacrt Jednogodišnjeg Akcionog dokumenta za 2024. godinu za zapošljavanje i socijalnu politiku u Crnoj Gori kao pripremnog dokumenta za Višegodišnji operativni program za oblast zapošljavanja i socijalne politike (2024-2027) u skladu sa komentarima Evropske komisije. Revidirani nacrt AD za 2024 je dostavljen Evropskoj komisiji početkom novembra 2023. godine. Ministarstvo rada i socijalnog staranja u saradnji sa relevantnim institucijama priprema nacrt Višegodišnjeg Operativnog programa 2024-2027, čija prva verzija je dostavljena NIPAK kancelariji 30. juna 2023. Zreliji, revidirani nacrt ovog dokumenta je u fazi pripreme i biće upućen NIPAK kancelariji i EK krajem 2023. godine ili početkom 2024. godine.

U skladu sa Zaključkom 43. Vlade Crne Gore br. 07-430/23-2572/2 od 1.juna 2023. godine Ministarstvo rada i socijalnog staranja je pripremilo predlog institucionalnog okvira za implementaciju Višegodišnjeg operativnog programa (2024–2027) za oblast zapošljavanja i socijalne politike i analizu i procijenu organizacionih i kadrovskih kapaciteta predmetnih jedinica. Predlog je dostavljen kancelarijima nacionalnog službenika za ovjeravanje (NAO) u Ministarstvu finansija i nacionalnog IPA koordinatora (NIPAK) u Ministarstvu evropskih poslova u definisanom roku.

Dodatno, MRSS je u ime Vlade Crne Gore potpisalo Međunarodni Sporazum o učešću Crne Gore u Komponenti za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) u okviru Evropskog socijalnog fonda plus (ESF+) 2021-2027. Program Unije za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) je finansijski instrument Evropske

unije koji ima za cilj promovisanje održivog zapošljavanja, obezbjeđivanje adekvatne i dostojanstvene socijalne zaštite, borbu protiv socijalnog isključivanja i siromaštva i unaprijeđenje uslova rada.

2. Ocjena stanja:

- MRSS je uspješno i u predviđenom roku završilo proces ugovaranja svih projekata u okviru sektora Zapošljavanja i socijalne inkluzije koji se finansiraju iz IPA II finansijske perspektive (Godišnji akcioni program za 2020. godinu – Podrška pametnom i inkluzivnom rastu - zapošljavanje i socijalna inkluzija);
- MRSS je u ime Vlade Crne Gore razmjenom pisama potpisalo Međunarodni Sporazum o učešću Crne Gore u Komponenti za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) u okviru Evropskog socijalnog fonda plus (ESF+) 2021-2027 17. januara 2023. godine u Podgorici. Sporazum je zvanično stupio na snagu 20. oktobra 2023. godine.

3. Predlog mjera:

Pored redovnih obaveza praćenja napretka implementacije tekućih EU projekata u okviru Akcionog dokumenta za 2020. godinu (IPA II) koji doprinose unapređenju zapošljavanja i socijalne inkluzije, tokom 2024. godine potrebno je nastaviti sa procesom izrade programskih dokumenata za IPA III i započeti planiranje novih projekata u okviru Akcionog dokumenta za 2024 (IPA III) za koji se potpisivanje Finansijskog sporazuma očekuje tokom 2024. godine. Shodno preporuci Delegacije EU u Crnoj Gori, kandidovani projekti u okviru AD 2024 treba da budu usmjereni na čitav set pripremnih aktivnosti za Višegodišnji operativni program za zapošljavanje i socijalne politike 2024-2027. Efikasno planiranje i povlačenje EU sredstava u okviru IPA III finansijske perspektive zahtijeva strateški pristup, međuresornu saradnju i koordinaciju, sa jasnom analizom sektorskih prioriteta, strateške relevantnosti i dugoročnog uticaja i održivosti projekata. Potrebno je uzeti u obzir komplementarne tekuće aktivnosti, kao i rezultate realizovanih projekata kako bi se izbjeglo ad-hoc planiranje i dupliranje aktivnosti i obezbijedila sinergija i kontinuitet projekata.

Prepoznati značaj i prednosti korišćenja sredstava dostupnih u okviru EaSI Programa i pokazati spremnost za izdvajanje sredstava za godišnju participaciju za programski period 2021-2027. Imajući u vidu da se značajan iznos participacije sredstava refundira iz IPA fondova (50%), potrebno je planirati sredstva u budžetu za realizaciju ovog programa kako bi institucija pokazala finansijske i upravljačke kapacitete.

Direkcija za evropske integracije i međunarodnu saradnju

1) Presjek stanja:

EVROPSKE INTEGRACIJE

Ministarstvo rada i socijalnog staranja koordinira radom dva pregovaračka poglavlja: poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika i poglavlje 19 – Socijalna politika i zapošljavanje.

Direkcija za Evropske integracije i međunarodnu saradnju na dnevnoj osnovi obavlja niz aktivnosti koje su potrebne za nesmetano odvijanje procesa evropskih integracija iz nadležnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja, kao i koordinaciju aktivnosti između relevantnih institucija u okviru Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informaciono društvo i socijalnu politiku.

Podrška u koordinaciji pregovora

- Trinaesti sastanak Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku održan je 12. oktobra 2023. u Briselu;
- Predlog platforme o učešću crnogorske delegacije na sastanku Pododbor za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku usvojen je na sjednici Vlade 28. septembra 2023.
- EK je posredstvom Misije CG u Briselu 23. oktobra o.g. dostavila operativne zaključke sa sastanka Pododbora. Nakon usaglašavanja istih crnogorska strana je dostavila komentare 27. oktobra o.g. Očekujemo povratnu info EK.
- Urađena je procjena o stepenu ispunjenosti završnih mjerila za PP2 i PP19 i dostavljena MEP- u 19. oktobra o.g.

Pregovaračko poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika (PP2)

- Vlada je 24. XI 2022. donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa EU u oblasti pravne tekovine EU koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika koja je stupila na snagu krajem februara.
- Konstitutivna sjednica Pregovaračke radne grupe (PRG) održana je 27. III 2023.

Pregovaračka radna grupa je u toku o.g. radila na pripremi:

- I Priloga Izvještaju EK o Crnoj Gori za 2023. za pregovaračko poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika za period 6. jun 2022 – 31. mart 2023.
- II Priloga Izvještaju EK o Crnoj Gori za 2023. za pregovaračko poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika za period 1. april 2023 – 15. jun 2023.
- Odgovora na dodatna pitanja od strane Evropske komisije;
- Komentara na nacrt operativnih zaključaka sa Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku;
- Komentara na nacrt zapisnika sa Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku;
- Ažuriranje obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za 2023.
- II tematska sjednica Pregovaračke radne grupe za pregovore PP2 - Sloboda kretanja radnika održana je 26. X 2023.

Pregovaračko poglavlje 19 – Socijalna politika i zapošljavanje (PP19)

- Vlada je 24. XI 2022. donijela Odluku o obrazovanju Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore sa EU u oblasti pravne tekovine EU koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 19 – Socijalna politika i zapošljavanje koja je stupila na snagu 27. II 2023.
- Konstitutivna sjednica Pregovaračke radne grupe (PRG) održana je 27. III 2023.

Pregovaračka radna grupa u je u toku 2023. godine radila na pripremi i dostavljanju:

- I Priloga Izvještaju EK o Crnoj Gori za 2023. za pregovaračko poglavlje 19 - Socijalna politika i zapošljavanje za period 6. jun 2022 – 31. mart 2023.
- II Priloga Izvještaju EK o Crnoj Gori za 2023. za pregovaračko poglavlje 19 - Socijalna politika i zapošljavanje za period 1. april 2023 – 15. jun 2023.
- Odgovora na dodatna pitanja od strane Evropske komisije;

- Komentara na nacrt operativnih zaključaka sa Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku;
- Komentara na nacrt zapisnika sa Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku;
- Ažuriranje obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za 2023.
- II tematska sjednica Pregovaračke radne grupe za pregovore PP19 – Socijalna politika i zapošljavanje održana je 26. X 2023.

2. Ocjena stanja:

Prema ocjeni Evropske komisije, Crna Gora ima određeni nivo spremnosti u oblasti slobode kretanja radnika, a u 2023. godini je ostvaren ograničen napredak.

U narednoj godini, Crna Gora bi trebala posebno:

→ pojačati napore kako bi reformisala institucionalni okvir i unaprijedila administrativne i tehničke kapacitete Zavoda za zapošljavanje kako bi obezbjedila politike aktivnog tržišta rada koje su relevantne i zasnovane na dokazima;

→ dalje ojačati strukture za sprovođenje pravne tekovine EU u ovoj oblasti;

→ nastaviti rad na zaključivanju daljih bilateralnih sporazuma o socijalnom osiguranju.

Prema ocjeni Evropske komisije Crna Gora ima određeni nivo spremnosti u oblasti socijalne politike i zapošljavanja. Tokom izvještajnog perioda ostvaren je određeni napredak u socijalnoj zaštiti putem značajnog povećanja rashoda za socijalne naknade.

U narednoj godini, Crna Gora bi trebala posebno:

→ ojačati Zavod za zapošljavanje kako bi omogućila efikasno obavljanje uloge modernog javnog servisa za zapošljavanje i pripremila ga za sprovođenje Garancije za mlade i buduću upotrebu Evropskog socijalnog fonda (ESF);

→ nastaviti napore na reformisanju mjera politike aktivnog tržišta rada s akcentom na njihovu relevantnost za tržište rada, uključujući učenje na radu i uspostavljanje mehanizma kontinuiranog praćenja koji će omogućiti dizajn politike aktivnog tržišta rada zasnovane na dokazima;

→ na osnovu plana reformi u oblasti socijalne pomoći i usluga za socijalnu i dečju zaštitu, uspostaviti jasne rokove i finansijsko planiranje za reformu sistema socijalne i dečje zaštite i početi sa sprovođenjem reformi.

3. Predlog mjera:

- Priprema strategijskog, zakonodavnog i administrativnog okvira za PP u nadležnosti MRSS za potrebe planiranja PPCG za 2024. godinu;
- bolje iskorišćavanje instrumenata tehničke podrške EU;
- poboljšati dinamiku procesa evropskih integracija kroz mjesečno održavanje PRG;
- unaprijeđenje principa rada pregovaračke strukture kroz bolja tehnička rješenja za izvještavanje;
- posebna pažnja treba biti posvećena radu na ispunjenju završnih mjerila iz Poglavlja 2 – Sloboda kretanja radnika i Poglavlja 19 – Socijalna politika i zapošljavanje.

Realizovane aktivnosti:

Implementiran ISSS u Domu starih Podgorica (obezbjeđenje tehničkih preduslova, računarske opreme, TK linka (Orion), obuka zaposlenih, nalozi, intenzivna podrška zaposlenima u inicijalnom radu); Na osnovu izmjena Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti došlo je do izmjena osnovica za naknadu na novorođeno dijete, kao i implementacija postupka za isplatu razlika naknada za novorođeno dijete; Otpočete aktivnosti na analizi i obezbjeđenju tehničkih preduslova za implementaciju ISSS-a u Domu starih Nikšić – radi predstojeće implementacije ISSS-a u Domu.

Povećanje osnovica za socijalne usluge (u skladu sa Odlukom MRSS). Usklađivanje materijalnih davanja.

Implementacija upravnog izvještavanja u informacioni sistem Ministarstva rada i socijalnog staranja je organizovana u saradnji sa UNDP-om, privatnom IT firmom S&T, kadrovima iz Direktorata za informatiku i analitičko-statističke poslove i iskusnim pravnicima iz Ministarstva rada i socijalnog staranja. Održane su tri radionice u kojima je, svako iz svoga ugla, dao doprinos kako bi se izvještaji za prvostepeni i drugostepeni postupak mogli generisati sa informacionog sistema Ministarstva rada i socijalnog staranja.

Višemjesečni angažman i konsultacije bile su potrebne kako bi se sprovedeni izvještaji testirali od strane konsultanta iz UNDP-a i kadrova Ministarstva rada i socijalnog staranja. U konačnom, implementacija upravnog izvještavanja u IS i testiranje podataka je proces koji je u potpunosti završen. Tako da su izvještaji za prošlu godinu već dostupni na aplikaciji IS. Prema planu, u toku je izrada uputstva za korišćenje aplikacije upravnog izvještavanja, od strane S&T firme, koje će biti dostavljeno Centrima za socijalni rad i njihovim područnim jednicama. Podršku i obuku za korišćenje aplikacije upravnog izvještavanja pružaće Direkcija za analitičko-statističke poslove. Praćenje prijava problema u radu mreže državnih oragana i web servisa radi što hitnijeg otklanjanja istih. Komunikacija i sastanak sa Poštom – rješavanje problematike vezane za isplatu DD18

Softversko rešenje vanredni obračun i isplatu za korisnike materijalnog obezbjeđenja (Paket podrške Evropske komisije Crnoj Gori za prevazilaženje energetske krize), što je zahtijevalo komunikaciju između Direkcije za informatiku, UNDP, SnT i Centara za socijalni rad. Vanredni obračun je podrazumijevao: izradu fajlova za Poštu, izradu Rekapitulara isplata po opštinama-broj korisnika i iznos, izradu spiskova korisnika po opštinama, komunikacija sa Poštom Crne gore u vezi vanredne isplate. Vanredna isplata je rađene za korisnike Materijalnog obezbjeđenja u iznosu od po 350€ po porodici: obračunato je 6.272 korisnika, ukupan iznos za isplatu je: 2.195.200,00€.

Softversko rešenje vanredni obračun i isplatu za novčane naknade materijalnog obezbjeđenja boraca (Paket podrške Evropske komisije Crnoj Gori za prevazilaženje energetske krize), što je zahtijevalo komunikaciju između Direkcije za informatiku, UNDP, SnT i Centara za socijalni rad. Vanredni obračun je podrazumijevao: izradu fajlova za Poštu, izradu Rekapitulara isplata po opštinama-broj korisnika i iznos, izradu spiskova korisnika po opštinama, komunikacija sa Poštom Crne gore u vezi vanredne isplate. Vanredna isplata je u iznosu od po 150€ po korisniku novčane naknade materijalnog obezbjeđenja boraca: obračunato je 446 korisnika, ukupan iznos za isplatu je: 66.900,00€.

Dodavanje novih šifara ulica radi odgovarajuće preraspodjele uputnica korisnicima. Podignut je SFTP server sa Poštom i odradjena su sva podešavanja za nesmetanu komunikaciju i razmjenu fajlova. Implementirana

nova uloga za voditelje slučaja i supervizore CSR_NOTIFIKACIJE pomoću koje će voditelj slučaja dobijati notifikaciju da je postavljen za VS na određenom predmetu, a supervizor će dobijati notifikaciju da je postavljen na određenom predmetu i ko je voditelj slučaja. Komunikacija sa Snt-ijem radi rješavanja problema sa generisanjem dokaza (identifikacija korisnika). Sastanak u vezi rješavanja problema sa radom Web servisa za automatizovanu razmjenu podataka sa Veterinarskom upravom.

Posjeta međunarodnoj konferenciji e-gov u Estoniji. Isporuka opreme za Centre i Ustanove. Sastanak u vezi sa evaluacijom projekta podrške Undp-ija digitalizaciji javnih usluga, koji je održan sa Kancelarijom (IEO) za evaluaciju podrške Undp-ija, na kojem je predstavljen dio usluga koji ISSS (swis) pruža korisnicima, kao i šta se planira u narednom period. Radni sastanci sa Centrima za socijalni rad (Plav, Berane, Bijelo Polje, Nikšić, Herceg Novi i Bar) u cilju optimizacije funkcionalnosti e-Socijala (Informacionog sistema) kao i u cilju pripreme tenderske dokumentacije. Sastanak Direktorata za informatiku i analitičko-statističke poslove sa Direktoratom za socijalno staranje i dječiju zaštitu na kojoj je utvrđena zvanična forma izvještaja o radu centara. Usaglašavanje Anexa ugovora sa Poštom CG kod AZLP -kako bi se omogućilo podizanje DD i ostalih davanja u filijalama pošte u mjestu prebivališta. Obavljene inicijalne konsultacije sa AZLP o omogućavanju lokalnim samoupravama ograničen pristup IS u cilju realizacija jednoratnih pomoći. Takođe, da li postoji zakonski osnov da inspekcija ima pristup ISSS. Radilo se na optimizaciji baze.

Dvodnevna radionica na temu optimizacije automatizovanih revizija (AR). Isporuka opreme za Centre i Ustanove. Objedinjavanje zahtjeva za doradama za MD i usluge (vođenje slučaja). Obilazak Ustanova socijalne i dječje zaštite.

Usklađivanje osnovica za ostvarivanja prava na materijalno obezbjeđenje i visinu materijalnih davanja iz oblasti socijalne i dječje zaštite kao i mjesečna novčana primanja prava iz oblasti boračke i invalidske zaštite. Sastanci sa Poštom a tiče se kriptovanja fajlova sa podacima o socijalnim davanjima i dječjim dodacima sa JMB koje MRSS treba da prosleđuje Pošti radi štampe i isplata kao i druga pitanja i analize mogućih kritičnih tačaka nove procedure isplata i iznalaženja rješenja za sporna pitanja i moguće probleme. Slanje izvještaja sa zahtjevima Centara za doradama MD.

Sastanak sa Poštom a tiče se daljih koraka u procesu isplate socijalnih davanja kao i ostalih davanja koja se isplaćuje preko Pošte. Priprema tendera – sastanak sa konsultantima u cilju definisanja i pripreme tenderske dokumentacije.

Prezentacija i radni sastanak pod nazivom "ISSS (e-Socijalni karton) - analiza korisničkog iskustva centara za socijalni rad" na kojoj su analizirani procesi materijalnih davanja, vođenja slučaja kao i osvrt na planirane glavne optimizacije i nove funkcionalnosti sistema. Komunikacija sa Poštom CG a tiče se prelaska na novi način isplate socijalnih davanja i dječjih dodataka u poštama (konsultacije, predlozi i finalne pripreme za isto). Priprema tendera za održavanje hardvera, servera i mreža. Priprema nacrtu Strategije koja se tiče razvoja sistema socijalne i dječje zaštite. Kontrola korisnika ONŽ -a, PIO i Ministarstvo poljoprivrede. Učešće na sastancima sa ekspertima a tiče se metodologije za izračunavanja cijene usluga socijalne i dječje zaštite. Davanje statističkih podataka za Monstat (TransMonEE 2023). Sprovedena anketa o zadovoljstvu korisnika uslugama (zaposlenih u Centrima i Ustanovama) partnera na projektu kompanije 2BI.

Planirane aktivnosti do kraja 2023:

Implementacija izmjena cijena usluga smještaja u ustanove u sistemu. Obaviti sastanak sa Mup-om po pitanju razvoja novog web servisa sa registrom ličnih dokumenata. Obaviti sastanke sa u cilju pronalaženja optimalnog rješenja u oblasti cyber security-ja za CZSR. Sa pravnim timom MJU zakazati sastanak vezano za zakonski osnov razvoja e-servisa. Revidirati sastav operativnog tima i održati sastanak. Kontinuirane obuke novozaposlenih u direkcijama. Zapošljava se socijalnog radnika na poziciji zaduženoj na praćenju usluga i baze za nasilje. Isplanirati puštanje u operativni rad app za porodiljsko.

SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE I LJUDSKE RESURSE

Shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva rada i socijalnog staranja, iz jula 2022.godine, u okviru Službe za opšte poslove i ljudske resurse organizovane su tri Kancelarije, i to: Kancelarija za opšte poslove, Kancelarija za ljudske resurse i Kancelarija za saradnju sa NVO.

U okviru **Kancelarije za opšte poslove** sistematizovano je 11 radnih mjesta od čega je popunjeno 10 radnih mjesta.

U Kancelariji za opšte poslove obavljaju se poslovi koji se odnose na: raspoređivanje, evidentiranje i dostavljanje akata u rad i njihovo otpremanje, arhiviranje predmeta, fotokopiranje i umnožavanje, vođenje djelovodnih i internih kancelarijskih knjiga, vođenje upisnika prvostepenih i drugostepenih predmeta i druge kancelarijske poslove u skladu sa Uredbom o kancelarijskom poslovanju, kurirsku dostavu, kao i sačinjavanje i vođenje evidencije pokretnih stvari koje koristi ministarstvo

Takođe, Kancelarija za opšte obavlja poslove koji se odnose na poslove vozača – kurira, vođenje evidencije o službenim vozilima i potrošnji goriva, kao i tekuće održavanje službenih vozila.

Priprema Registra rizika koji obuhvata postupak identifikacije, procjene i praćenja događaja, koji mogu negativno uticati na ostvarivanje utvrđenih poslovnih ciljeva subjekta i preduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika do nivoa razumne uvjerenosti da će ciljevi biti ostvareni.

U djelokrugu rada Kancelarije je i ostvarivanje saradnje sa organima državne uprave, organima lokalne samouprave, civilnim organizacijama i građanima.

Kancelarija obavlja poslove izlučivanja arhivske građe Ministarstva rada i socijalnog staranja sa rokovima čuvanja, kao i saradnju sa državnim arhivom Crne Gore u vezi izmjene Registra registraturske građe sa rokovima čuvanja, kao i druge kancelarijske poslove iz djelokruga kancelarije.

U okviru **Kancelarije za opšte poslove** sistematizovana su 4 radna mjesta od čega su popunjena 3 radna mjesta.

U Kancelariji za ljudske resurse obavljaju se poslovi koji se odnose na praćenje i primjenu propisa iz oblasti radnih odnosa, pripremu i objedinjavanje predloga za izradu akta unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta, kao i izradu samog akta.

Takođe, Kancelarija obavlja pripremu predloga rješenja o zasnivanju radnog odnosa službenika i namještenika i rješenja o pravima i obavezama službenika i namještenika po osnovu rada.

Priprema predloge za imenovanja i prestanak mandata rukovodećih lica, Upravnih odbora, kao i sačinjavanje odgovarajućih izvještaja i informacija iz oblasti službeničkih odnosa.

Kancelarija prati vođenje disciplinskih postupaka i vodi njihovu evidenciju.

Sačinjava neophodna izjašnjenja Komisiji za žalbe i priprema Plan integriteta koji sadrži mjere za sprječavanje i otklanjanje mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije.

Takođe, koristi i obrađuje podatke određenog stepena tajnosti i ostvaruje saradnju sa Agencijom za sprječavanje korupcije.

U djelokrugu rada Kancelarije je i ostvarivanje saradnje sa organima državne uprave, organima lokalne samouprave, civilnim organizacijama i građanima.

Jedna od ključnih stvari kojima se bavi Kancelarija je formiranje i čuvanje personalnih dosijea i vođenje kadrovske evidencije službenika i namještenika, što prati unos podataka Kadrovske informacionog sistema, saradnju sa Upravom za ljudske resurse u dijelu oglašavanja, stručnog usavršavanja, ocjenjivanja državnih službenika i namještenika kao i osposobljavanjem pripravnika za samostalno vršenje poslova.

Takođe, Kancelarija priprema Kadrovski plan, predlaže politike upravljanja ljudskim resursima u Ministarstvu, radi na razvoju ljudskih resursa i koordinira aktivnostima edukacije ljudskih resursa. Zaposleni iz Kancelarije učestvuju u postupku selekcije kandidata za prijem u radni odnos.

Prema evidenciji Kancelarije za ljudske resurse na dan 31.10.2023.godine, u Ministarstvo rada i socijalnog staranja ima 122 zaposlena na neodređeno vrijeme.

Takođe, na dan 31.10.2023.godine u Ministarstvu rada i socijalnog staranja je angažovano po osnovu ugovora o djelu 17 lica dok je po osnovu ugovora o konsultantskim uslugama angažovano 1 lice (pomenuto lice je angažovano po osnovu Regionalnog stambenog programa). Na dan 31.10.2023.godine u Ministarstvu rada i socijalnog staranja ima 13 upražnjenih radnih mjesta. Takođe, dva direktora Direktorata su u VD statusu.

U okviru **Kancelarije za saradnju sa NVO** sistematizovana su 4 radna mjesta od čega su popunjena 2 radna mjesta.

U **Kancelariji za saradnju sa NVO** obavljaju se poslovi koji se odnose na učestvovanja u izradi Sektorskih analiza za 4 prioritetne oblasti od javnog interesa: pomoć starijim licima, društvena briga o djeci i mladima, oblast zaštite osoba sa invaliditetom i oblast socijalne i zdravstvene zaštite-zaštita žena od nasilja i nasilja u porodici;

- monitoring i evaluacija, odnosno praćenje dinamike realizacije projekata i dinamike trošenja sredstava projekata NVO koji su dobili finansijsku podršku od ministarstva, za gore navedene 4 oblasti;
- korespodencija dopisima, e-mailom ili direktno telefonom sa nevladnim organizacijama;
- saradnja sa direkcijama unutar Ministarstva rada i socijalnog staranja;
- pružanje administrativne i tehničke podrške tokom sprovođenja Javnih konkursa.
- pripremanje izvještaja o realizovanim projektima.

Slobodan pristup informacijama

U izvještajnom periodu, u Ministarstvu rada i socijalnog staranja obrađeno je 109 predmeta, po podnijetim zahtjevima za slobodan pristup informacijama.

- Donijeta su 102 rješenja po prijemu zahtjeva za slobodan pristup informacijama:

U 67 predmeta donijeta su rješenja kojima se zahtjevi usvajaju i dozvoljava pristup traženim informacijama;

U 26 predmeta donijeta su rješenja kojima se zahtjevi odbijaju, kao neosnovani i nedozvoljava pristup traženim informacijama.

U devet predmeta donijeta su rješenja kojima se zahtjevi djelimično usvajaju.

- Donijeto je sedam obavještenja podnosiocima zahtjeva u vezi traženih informacija:

U pet predmeta podnosioci zahtjeva obaviješteni da su isti prosljeđeni nadležnim organima na dalja postupanja;

U dva predmeta podnosioci zahtjeva obaviješteni da su tražene informacije javno objavljene.

U izvještajnom periodu, na rješenja Ministarstva rada i socijalnog staranja ukupno je izjavljeno 17 žalbi:

U četiri predmeta donijeta su rješenja kojima se žalbe usvajaju i dozvoljava pristup traženim informacijama- Ministarstvo meritorno odlučilo.

U 13 predmeta po žalbama dostavljena su izjašnjenja Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama: U četiri predmeta Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, odbila je žalbe kao neosnovane; U dva predmeta žalioци obustavili postupke po žalbama; U sedam predmeta po žalbama postupci su u toku pred Agencijom za zaštitu ličnih podataka.

Oblast slobodnog pristupa informacijama regulisana je zakonskim propisima :

1. Zakonom o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list CG", br. 44/12 i 30/17)
2. Uredbom o naknadi troškova u postupku za pristup informacijama („ Službeni list CG“ br. 66/16 i 121/21).

U oblasti postupanja po zahtjevima za slobodan pristup informacijama, Ministarstvo kao javnopravni organ odlučuje u prvostepenom postupku. Po svim podnijetim zahtjevima, iz ove oblasti, postupa samostalna savjetnica i za slobodan pristup informacijama, zaposlena sa VII-1 nivoom kvalifikacija visokog obrazovanja (240 CSPK-a).

U svakoj upravnoj stvari, koja je predmet postupka, vodi se računa o poštovanju zakonskih rokova u cilju postizanja efikasnosti i ažurnosti u rješavanju upravnih predmeta.

Biro za odnose sa javnošću ima saradnju sa velikim brojem medija iz Crne Gore koji iskazuju interesovanje za djelatnost Ministarstva rada i socijalnog staranja. Osim saradnje sa njima, prezentuje svoj rad putem web stranice, fejsbuk naloga, instagram naloga i naloga na X mreži.

Našu instagram stranicu prati preko 1400 pratilaca, fejsbuk stranicu 799 pratilaca i nalog na X mreži skoro 300 pratilaca.

Gostovanja povodom različitih tema bilo je na TVCG, Radiju Crne Gore, TV Vijesti, TV E, Gradskoj TV, TV Adria, Radio Budva, RTV Nikšić, RTV Herveg Novi, RTV Pljevlja, kao i na regionanim medijima Al Džazira TV, Agencija Anadolija, TV Nova M, TV Prva, Radio Slobodna Evropa. Pored obog sve važne teme i aktivnosti ovog Ministarstva objavljivane su na portalima: CDM, Portal Analitika, Portal Vijesti, Portal Pobjeda, Portal Dan, Antena M, Portal Standard, Portal Dnevno, Portal RTCG, Gradski Portal PG, Portal Bar info, Portal Jadran, Portal Boka News i brojni drugi.

Biro za odnose sa javnošću ocjenjuje da je trenutno najveće interesovanje medija za reformu penzijskog sistema, povećanje minimalne penzije, materijalna davanja, odnosno socijalno -zaštitna prava, rad domova za starije, aktivnosti Socijalnog savjeta Crne Gore za šta smo koordinirano sa kabinetom, nadležnim direktoratima i ustanovama socijalne zaštite slali odgovore na sve aktuelne teme.

Poslovi u Birou za odnose sa javnošću se odnose na organizovanje konferencija za štampu, praćenje rada ministra, generalnih direktora i drugih zaposlenih u Ministarstvu i aktivnosti iz programa rada ovog resora.

ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

Shodno usvojenom Godišnjem planu Odjeljenja za unutrašnju reviziju Minstarstva rada i socijalnog staranja za 2023.godinu, tokim 2023. godine, **obavljene su sljedeće revizije:**

1. Uspostavljanje i sprovođenje unutrašnjih kontrola u Ministarstvu rada i socijalnog staranja,
2. Finansijska revizija sistema u JU Dom starih Nikšić,
3. Revizija sistema procesa planiranja, izvršenja i izvještavanja o utrošenim sredstvima u JU Zavod "Komanski most" Podgorica.

Revizije u toku:

1. Revizija sistema upravljanja rizicima u Ministarstvu rada i socijalnog staranja,
2. Revizija sistema procesa planiranja, izvršenja i izvještavanja o utrošenim sredstvima u JU Centar za socijalni rad Danilovgrad.

SLUŽBA ZA FINANSIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE I JAVNE NABAVKE

Tabela 1: Neizmirene obaveze Ministarstva rada i socijalnog staranja

	NEIZMIRENE OBAVEZE
1. POŠTA	655.446,23€
2. ELEKTROPRIVREDA	546.985,65€
3. UPRAVA ZA KATASTAR	4.701,55€
4. CRNOGORSKI TELEKOM	2.596,16€
5. JUGOPETROL	1.652,27€
6. G TECH	3.993,00€
7. TEHNOPLUS	7.990,62€
8. SELMAN ADŽOVIĆ – TUMAČ	3.196,32€
9. GRAWE	40,00€
10. KONTRIBUCIJE ZA MOR	136,69€
11. SLUŽBENA PUTOVANJA (ukupno)	15.858,77€
AO674	(2.756,00€)
AO173	(764,00€)
AO405	(5.577,20€)
AO622	(260,00€)
INTER TRAVEL	(5.864,12€)
2R TRAVEL	(523,00€)
FREYA HOTEL	(114,45€)
12. POREZ I DOPRINOSI ZA OSTALE NAKNADE I UGOVOR O DJELU	230.000,00€
13. OTPREMNINA ZA ODLAZAK U PENZIJU	1.530,00€
14. UGOVOR O DJELU	20.000,00€
15. REGIONALNI STAMBENI PROGRAM	10.616,50€
STAMBENO DOO NIKSIC	(7.216,50€)
MIROS BTA	(3.400,00€)
16. OSTALI TRANSFERI POJEDINCIMA (smrt člana porodice i liječenje za zaposlene u 22 JU)	36.720,00€
17. JEDNOKRATNE NOVČANE POMOĆI	22.400,00€
18. KOMISIJE I ODBORI	3.715,00€
19. DOPRINOSI ZA INVALIDE (IV-IX)	4.238,40
NEIZMIRENE OBAVEZE - PROGRAMI MRSS	1.571.817,16€

Neizmirene obaveze 01.11.2023. godine. Tabela 1-5 = 1.596.491,84

Rebalansom budžeta trebalo obezbijediti nedostajuća sredstva za isplatu:

1. Socijalna davanja - 22.434.791,71€ (prema podacima sa kojima sada raspolažemo)
2. Poštanske usluge - 500.000,00€
3. Službena putovanja - 7.000,00€ (A0674)
4. Porez i doprinosi - 230.000,00€
5. Ugovori o djelu - 20.000,00€
6. Nedostajuća sredstva za isplatu naknada za članove Upravnih odbora JU - 4.000,00€

7. Ostali transferi pojedincima (naknada za smrt člana uže porodice, novčana pomoć za liječenje kod 22 JU Socijalne i dječje zaštite) - 45.000,00€

Sredstva koja je potrebno obezbijediti rebalansom za MRSS (bez javnih ustanova) iznose: 23.240.791,71€

Tabela 2: Neizmirene obaveze za centre i javne ustanove za upravne odbore

CZSR BAR	203,47
CZSR BERANE	654,04
CZSR BIJELO POLJE	125,78
CZSR DANILOVGRAD	213,84
CZSR MOJKOVAC	327,05
CZSR KOTOR	628,30
CZSR NIKŠIĆ	226,42
CZSR PLAV	1.207,57
CZSR PLJEVLJA	981,12
CZSR PODGORICA	150,94
CZSR ROŽAJE	654,10
CZSR HERCEG NOVI	327,05
CZSR CETINJE	654,10
JU DOM STARIH GRABOVAC	213,83
JU DOM STARIH BIJELO POLJE	213,83
JU DOM STARIH PLJEVLJA	654,10
JU DOM STARIH PODGORICA	213,83
JU DOM STARIH NIKŠIĆ	654,08
DOM "Mladost" Bijela	148,44
JU Zavod "Komanski most"	213,83
JU LOVČEN-BEČIĆI	880,48
JU CENTAR "LJUBOVIĆ"	440,24
UKUPNO €:	9.986,44

Tabela 3: Neizmirene obaveze za javne ustanove za neiskorišteni godišnji odmor

USTANOVA	IZNOS NAKNADE
JU Zavod "Komanski most"	450,00
CZSR Kotor, Tivat i Budva	1780,03
CZSR Bijelo Polje	902,15
CZSR Rožaje	450,00
CZSR Plav i Gusinje	1 661,91
CZSR Nikšić, Plužine i Šavnik	1 686,15
UKUPNO €:	6.930,24

Tabela 4: Neizmirene obaveze za javne ustanove za jubilarne nagrade

USTANOVA	IZNOS NAKNADE
CZSR Plav i Gusinje	108,00
CZSR Bijelo Polje	324,00
CZSR Berane	864,00
CZSR Podgorica	648,00
CZSR Nikšić	432,00
DOM "Mladost" Bijela	972,00
UKUPNO €:	3.348,00

Tabela 5: Neizmirene obaveze za javne ustanove za otpremnine

USTANOVA	IZNOS NAKNADE
JU DOM STARIH GRABOVAC	1.350,00
CZSR BERANE	1.530,00
CZSR PLAV	1.530,00
UKUPNO €:	4.410,00

Tabela 6: Neizmirene obaveze za materijalne troškove prema centrima za socijalni rad

MATERIJALNI TROŠKOVI	
Centri za socijalni rad	Neizmirene obaveze prema centrima na 15.10.2023.
CZSR Bar	10.600,01
CZSR Berane	5.780,91
CZSR Bijelo Polje	4.538,81
CZSR Cetinje	5.663,57
CZSR Danilovgrad	5.261,98
CZSR Herceg Novi	6.292,85
CZSR Kotor	14.439,60
CZSR Mojkovac	3.123,17
CZSR Nikšić	6.808,59
CZSR Plav	6.720,00
CZSR Pljevlja	7.259,35
CZSR Podgorica	23.496,76
CZSR Rožaje	14.216,03
UKUPNO €:	114.201,63

II PREDLOG PRIORITETA, KAO OSNOV ZA PRIPREMU PROGRAMA RADA VLADE ZA 2024. GODINU Ministarstvo rada i socijalnog staranja za 2024. godinu postavilo je 10 prioriteta, i to:

1. Povećanje minimalne penzije na 450 eura;
2. Usvajanje izmjena i dopuna Zakona o PIO usljed odluke Ustavnog suda (PRV);
3. Obezbjedenje uslova za početak projekta izgradnje državnog skloništa za žrtve trgovine ljudima;
4. Mapiranje i unapređenje usluga socijalne i dječje zaštite;
5. Utvrđivanje Predloga zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta (PRV);
6. Utvrđivanje predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu (PRV);
7. Usvajanje Plana implementacije programa "Garancija za mlade"(PRV);
8. Digitalizacija Zavoda za zapošljavanje Crne Gore;
9. Unapređenje e-socijale;
10. Donošenje Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite, Strategija prevencije i zaštite djece od nasilja i Strategije deinstitucionalizacije za period od 2024. do 2028. godine (PRV).